

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **M. O.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k.

w dniu 17 grudnia 2025 r.

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 30 maja 2025 r., sygn. akt X Ka 49/25

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie

z dnia 24 września 2024 r., sygn. akt III K 610/23,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A.N. , Kancelaria Adwokacka w W., jako obrońcy skazanego wyznaczonemu z urzędu, 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100) złotych, w tym 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić skazanego z kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie z

dnia 24 września 2024 r., sygn. akt III K 610/23, **M. O.** został uznany za winnego zarzucanych mu trzech czynów wyczerpujących dyspozycję art. 207 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 207 § 1 k.k. wymierzono mu jednostkowe kary po 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. kary orzeczone za poszczególne przestępstwa połączono i wymierzono oskarżonemu karę łączną roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat.

Na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną W. O. w jakikolwiek sposób oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 100 metrów przez okres 3 lat.

Na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązano oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu. Na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddano oskarżonego M. O. w okresie próby pod dozór kuratora sądowego.

Sąd meriti rozstrzygnął o kosztach sądowych postępowania pierwszoinstancyjnego.

Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 30 maja 2025 r., sygn. akt X Ka 49/25, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w pkt I w zakresie zarzucanych oskarżonemu czynów uznał M. O. za winnego tego że:

a/ w okresie od bliżej nieustalonego dnia maja 2018 roku do 3 maja 2021 roku w mieszkaniu nr [...] przy ul. Z. w W. znęcał się psychicznie nad synem M. O. 1 w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu prowokował i wszczynał awantury, podczas których był wobec niego agresywny i wulgarny, poniżał go, ubliżał i wyzywał słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, utrudniał zamieszkanie, a ponadto w okresie od maja 2018 roku daty bliżej nieustalonej do 17 lipca 2019 roku kierował wobec niego groźby pozbawiania życia lub zdrowia, które wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz znęcał się nad nim także fizycznie, w ten sposób, że używał wobec pokrzywdzonego siły fizycznej w

postaci popychania, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 k.k. i za ten czyn, na podstawie art. 207 § 1 k.k. wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

oraz tego, że:

b/ w okresie od bliżej nieustalonego dnia maja 2018 roku do 20 listopada 2021 roku w mieszkaniu nr [...] przy ul. Z. w W. wielokrotnie, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc pod wpływem alkoholu kierował groźby pozbawienia życia i zdrowia wobec W. 1. O. , używając przy tym słów znieważających, tj. ubliżając i wyzywając słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 § 1 k.k. i za to, na podstawie 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym w dacie czynu, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. kary po 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone w punktach I a i I b połączył i wymierzył oskarżonemu karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok oraz rozstrzygnął o kosztach sądowych postępowania drugoinstancyjnego.

Od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie kasację wniósł obrońca.

W kasacji skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi obrazę art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającą na nienależytym obsadzeniu składu Sądu Okręgowego w Warszawie, poprzez udział w składzie orzekającym sędziego X.Y., której powołanie do pełnienia funkcji sędziego sądu okręgowego zostało poprzedzone rekomendacją Krajowej Rady Sądownictwa uformowanej w sposób niezgodny z Konstytucją RP, tj. na mocy przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku. Tym samym wskazana sędzia uzyskała nominację do sądu wyższej instancji w oparciu o wniosek organu co do którego działalności istnieje szereg zastrzeżeń, co z kolei powoduje sytuację, w której osoby rekomendowane przez Krajową Radę Sądownictwa nie spełniają kryteriów niezawisłości i bezstronności, co stanowi w konsekwencji bezwzględną

przesłankę odwoławczą.

Opierając się na tym zarzucie obrońca wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Warszawie wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., bez udziału stron.

Analiza akt postępowania karnego prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podnoszona przez obrońcę skazanego nienależyta obsada składu Sądu Okręgowego w Warszawie, która stanowiłaby bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Obrońca skazanego wskazał, że wadliwość obsady Sądu odwoławczego wynikała z faktu, że w składzie tego sądu orzekała sędzia, która uzyskała nominację na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Pogłębioną argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1”.

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas *in gremio* oraz *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności. Z

powyższego może wynikać niespełnienie przez sędziego minimalnego standardu gwarantującego stronom postępowania prawo do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Należy však zwrócić uwagę, że w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20) uznano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może zachodzić wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale jedynie „w konkretnych okolicznościach”.

Z kolei w cytowanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. podkreślono, że „brak [jest] podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przez Krajową Radę Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. Oznacza to, że dla udowodnienia zaistnienia nienależytej obsady sądu nie wystarczy wskazać na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest natomiast ustalenie *in concreto*, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. To zaś należy uzasadnić odwołując się do testu, którego elementy zostały opisane w obu cytowanych uchwałach Sądu Najwyższego.

W tym kontekście argumentacja obrońcy okazała się nieprawidłowa, skoro w przeważającej części odwołują się do orzecznictwa w zakresie skutków wadliwości składu Krajowej Rady Sądownictwa po 2017 r. w odniesieniu do powołanych przy jej udziale sędziów Sądu Najwyższego. Sytuacje te jednak zasadniczo różnią się od siebie. O ile bowiem w przypadku sędziów Sądu Najwyższego, którzy uzyskali nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nienależytą obsadę sądu przyjmuje się *a priori*, o tyle sytuacja taka nie zachodzi wobec sędziów sądu powszechnego (zob. pkt 2

uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22).

W niniejszej sprawie – w której zarzut nienależytej obsady sądu dotyczą sędziego sądu okręgowego, a zatem sądu powszechnego – konieczne jest wykazanie konkretnych okoliczności dowodzących stronniczości sędziego, wynikających np. z tajnego sposobu obrad KRS w zakresie kandydatury, negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu, niekorzystnego dla kandydata porównania jego osiągnięć z osiągnięciami kontrkandydatów, krótkiej ścieżki jego awansu (zob. szerzej uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, s. 28-29). Obrońca skazanych sygnalizując zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wskazał na jakąkolwiek okoliczność, chociażby uprawdopodobniającą, brak bezstronności sędziego X.Y.. Zasadnie to podkreślono w pisemnej odpowiedzi na nadzwyczajny środek zaskarżenia.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując także innych podstaw do uwzględnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, kasacja została oddalona w formule kwalifikowanej – jako oczywiście bezzasadna w rozumieniu przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

Ponadto orzeczono o opłacie na rzecz obrońcy z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.

[J.J.]

[a.ł.]

Jacek Błaszczyk